

Till
SocialdepartementetDatum
2025-02-26Ert diarienummer
S2024/02115Diarienummer
KS-2024-00879**Yttrande över Socialdepartementets utredning: Ett språkkrav för språkutveckling (SOU 2024:78)****Sammanfattande inställning**

Kommunen ställer sig bakom utredningens förslag och ser positivt på att man uppmärksammar språkkompetens och dess betydelse för en god och säker vård i Sverige. Kommunen vill belysa vikten av att det råder gemensamt krav på språknivå för alla inom verksamheten och att kraven inte differentieras.

Kommunens inställning i detalj

Kungsbacka kommun ställer sig bakom samtliga av utredningens förslag. Kungsbacka kommun vill påpeka att det är synnerligt viktigt att testning och kontroll av nivå B2 samt tidsangivelser för vad som är en lämplig tid för att uppnå den nivån efter anställning specificeras. Differentierade språkkrav ska inte appliceras och gemensamt krav ska gälla för samtliga yrkesgrupper som arbetar inom vård och omsorg.

Kungsbacka kommun ser att det i dagsläget kanske inte är möjligt med krav på B2 vid anställning men att ett undantag bör vara tidsbegränsat och att det normala ska vara att B2 redan är uppnått vid anställning. Kommunen menar att det är positivt med ett nationellt svenskalyft för befintlig personal. Dock åligger det var och en att göra sig anställningsbar och att utförare behöver säkerställa att den enskilde har den kompetens som krävs för en kvalitetssäkrad verksamhet. Det är inte rimligt att svenskalyft sätts i system vid nyanställning som en del av arbetet.

Kommunen instämmer i och tycker att det är bra att utredningen beaktar att det finns kompetensförsörjningsproblem i och med den demografiska förändringen. Kungsbacka kommun vill dock framföra att det är viktigt att verksamhetens kvalitet eller patientsäkerheten inte blir lidande genom att det anställs personer som inte kan dokumentera, rapportera, förstå instruktioner eller tala med omsorgstagare.

Språkkrav för språkutveckling

Det är avgörande att eventuella språktester genomförs på ett rättssäkert och objektivt sätt, både vid rekrytering och vid behov för befintliga anställda. Testerna bör ha ett tydligt syfte och genomföras av kompetent personal för att undvika godtycklighet och risk för indirekt diskriminering.

Svenskalyft

Kommunen ställer sig bakom de förväntade positiva effekterna av höjda språkrav med språkutveckling, men betonar att statliga bidrag är avgörande för att säkerställa kompetensförsörjningen och genomförandet av dessa insatser. Kommunen anser att förslaget om ett svenskalyft är välgrundat och nödvändigt för att stimulera arbetsgivare att utveckla språkutvecklande arbetsplatser och ge personal möjlighet att studera svenska på arbetstid.

Stöd till genomförande samt uppföljning och tillsyn genom uppdrag till myndigheter

Kommunen ställer sig positiv till att få stöd i genomförande och uppföljning då kommunen ser att det ställs ökade krav på arbetsgivarna. Kommunen betonar vikten av att organisationer får stöd i arbetet men att det inte blir fler kontrollinsatser eller uppföljningar med olika myndigheter som är resurskrävande samt kan bli komplicerat och otydligt om det inte är en god samverkan och ansvarsfördelning.

Utredning som ser över svenskutbildning för vård- och omsorgselever i vuxenutbildning

Kommunen ser positivt på att se över svenskutbildningen för vård- och omsorgselever i vuxenutbildning så att det finns de utbildningar som matchar behoven samt att de som utbildar sig till vårdbiträden och undersköterskor redan i utbildningen arbetar mot en höjd språkförmåga som är faktiskt användbar i yrket. Utöver godkänt betyg skulle även den reella kompetensen kunna arbetas för att ökas inom ramen för utbildningen.

Kungsbacka kommun

Lisa Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Patrik Johansson
Kommunsekreterare